

T.C.
Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığı

Karar No : 764
Karar Tarihi : 02/08/2007

Başkanlık Makamınca Kurulumuza sunulan 02/08/2007 tarihli yazıda; Anayasa değişikliğinin halkoyuna sunulmasına ilişkin 21 Ekim 2007 Pazar günü yapılacak halkoylamasında, il ve ilçe seçim kurullarının görev ve yetkilerini belirleyen genelgenin hazırlanarak karara bağlanmasının istenilmesi üzerine oluşturulan komisyonun hazırladığı genelge taslağı incelenerek;

GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunca 31/05/2007 gününde kabul edilen 5678 sayılı "Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un, Anayasa'nın 175. maddesi uyarınca, halkoyuna sunulması uygun görülmüş olduğundan, Anayasa'nın anılan maddesi ve 3376 sayılı "Anayasa Değişikliğinin Halkoyuna Sunulması Hakkında Kanun" uyarınca, 5678 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun, Resmi Gazetenin 16/06/2007 tarihli, 26554 sayılı nüshasında yayımlanmıştır.

Halkoylamasında uygulanacak ana kurulların belirlenmesi ve sonuçta bir rapor düzenlenmesi hususunda Yüksek Seçim Kurulu'nun 18/06/2007 tarih ve 566 sayılı kararı ile oluşturulan komisyonca, halkoylamasının 3376 sayılı Anayasa Değişikliğinin Halkoyuna Sunulması Hakkında Kanun'un 2. maddesi gereği, 5678 sayılı Yasanın yayımını izleyen yüzyirminci günden sonra gelen 21 Ekim 2007 Pazar günü yapılması ve yine bu yönde sair genelgelerin hazırlanması gerektiği belirtilmiştir.

Bu nedenle; Yüksek Seçim Kurulunca açıklanan kararlarla kabul edilen esas ve ilkeler dikkate alınarak, Ülkemizde daha önceden yapılan halkoylamalarında ve en son olarak XXIII. Dönem Milletvekili Genel Seçiminde düzenlenip kullanılan İl ve İlçe Seçim Kurullarının Görev ve Yetkilerini Gösterir Genelgenin, 21 Ekim 2007 tarihinde yapılacak olan Anayasa değişikliğinin halkoyuna sunulmasına uyarlanarak yeni durumlar göz önünde bulundurulmak suretiyle yeniden düzenlenen Örnek: 139/1 sayılı genelgenin yürürlüğe konulması uygun bulunmuştur.

S O N U Ç:

1- Anayasa değişikliğinin halkoyuna sunulmasına ilişkin 21 Ekim 2007 Pazar günü yapılacak halkoylamasında, İl ve İlçe Seçim Kurullarının Görev ve Yetkilerini içeren genelgenin 139/1 Örnek sayısı ile kabulüne ve genelgenin bu kararın eki sayılmasına,

2- Genelgenin yeterli miktarda bastırılarak tüm il ve ilçe seçim kurulu başkanlıklarına ihtiyaç miktarı kadar gönderilmek üzere Kurulumuz İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığına gönderilmesine,

3- Karar örneği ve eki genelgenin seçime katılabilecek siyasi partilerin genel başkanlıkları ile Kurulumuz Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğüne gönderilmesine,

4- Karar örneği ve eki genelgenin Resmi Gazetede yayımlanmasına,

02/08/2007 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkan
Muammer AYDIN

Üye
Hasan ERBİL

Üye
Necati SÖZ

Üye
Mehmet Rıza ÜNLÜÇAY

Üye
Cenker KARAOĞLU

Üye
Hüseyin EKEN

Üye
Bahadır DOĞUSOY

ÖRNEK: 139/1

ANAYASA DEĞİŞİKLİĞİNİN HALKOYUNA SUNULMASINA

İLİŞKİN 21 EKİM 2007 PAZAR GÜNÜ YAPILACAK

HALKOYLAMASINDA İL VE İLÇE SEÇİM KURULLARININ

GÖREV VE YETKİLERİNİ GÖSTERİR

GENELGE

Ankara – 2007

AMAÇ VE KAPSAM

Bu genelge, 21 Ekim 2007 Pazar günü Anayasa Değişikliğinin Halkoyuna Sunulmasına ilişkin yapılacak halkoylamasında; il ve ilçe seçim kurullarının görev ve yetkilerini belirtmek ve yapacakları işlemleri açıklamak amacını güder.

Bu amaçla, il ve ilçe seçim kurullarının görev ve yetkilerini, seçim işlemlerinin düzenli, güvenli ve süresinde yürütülüp sonuçlandırılmasına ilişkin hükümleri kapsar.

İLÇE SEÇİM KURULUNUN GÖREV VE YETKİLERİ

1- Halkoylaması işlemlerinin düzenli ve güven içinde yürütülmesi, sonuçların süratle alınması için gerekli bütün önlemleri almak, araç ve gereçleri sağlamak (298 S.K. M: 20/1).

2- Sandık kurullarını oluşturmak, (298 S.K. M: 20/2)

Birden çok mahalle, semt veya mezradan oluşan muhtarlıklarda veya birbirine yakın köylerde halkoylaması işlemlerinin düzenli yürütülebilmesi için gerekli görülüyorsa sandık kurullarının bir yerde toplanmasına karar verilmesi halinde bu durumu seçim gününden 15 gün önce sağlayarak duyurmak.

3- Sandık kurullarının oluşumuna, işlemlerine ve kararlarına karşı yapılan itirazları inceleyip karara bağlamak (298 S.K. M: 20/4).

4- Halkoylamasının düzenli bir şekilde yürütülmesini sağlamak ve halkoylaması iş ve işlemleri hakkında gerekli bilgileri vermek üzere sandık kurulları başkanları ve en az birer üyenin (Devlet memuru olan) eğitimi için **kurs düzenlemek** dahil gerekli önlemleri almak (**bu görev ilçe seçim kurulu başkanı-hakime aittir**) (298 S.K. M: 18/4).

5- Sandık kurulu başkanlarının halkoylaması işlemlerinin yürütülmesine ilişkin sorularını cevaplandırmak (298 S.K. M: 20/5).

6- Sandık kurullarına oy sandığı ve diğer halkoylaması araç ve gereçlerini ulaştırmak, gerekiyorsa, sandığın konulacağı yerler yetmediği takdirde gerekli önlemleri alarak kahvehane, lokanta gibi özel yerleri kiralamak (298 S.K. M: 20/3, 74).

7- Sandık kurullarından gelen tutanaklara göre, ilçe birleştirme tutanağını SEÇSİS'de bilgisayar ortamında düzenlemek, bu tutanağı halkoylaması işlerine ait diğer evrak ile birlikte il seçim kuruluna derhal teslim etmek (Birden çok ilçe seçim kurulu bulunan ilçelerde, diğer seçim kurullarının birleştirme tutanakları da birinci ilçe seçim kurulunca birleştirilerek sonuçlandırılır.) (298 S.K. M: 20/6).

8- Halkoylaması sonuçlarına ilişkin bilgileri bir kez daha gözden geçirerek düzgün ve eksiksiz olarak Yüksek Seçim Kuruluna ve Türkiye İstatistik Kurumuna göndermek ve il seçim kuruluna vermek,

(Kesin sonuçların bir an önce alınması ve ilan edilmesi için, sandık kurulu başkanlarınca, halkoylaması sonuçlarını içeren bilgi ve belgelerin en kısa yoldan ve en kısa sürede, ilçe seçim kurullarına ulaştırılmalarını sağlamak amacıyla gerekli önlemlerin önceden alınması gerekir.)

9- Ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde tutukluların oy kullanacağı sandığın konulacağı yeri cezaevi idaresinin görüşünü de alarak belirlemek, oy verme iş ve işlemlerini denetlemek,

10- Ceza infaz kurumları ve tutukevinde bulunan tutuklu seçmen listesinin, askı gününden bir gün evvel gönderilmesini sağlamak,

11- Özürlü seçmenlerin kolaylıkla oy kullanabilmeleri için sandık yerinin saptanmasında gerekli önlemleri almak,

12- Kanunlar ve Yüksek Seçim Kurulunun genelge ve kararları ile verilen diğer görevleri yapmak.

SANDIK KURULU BAŞKANININ BELİRLENMESİ

İlçe seçim kurulu başkanı, ilçe seçim kurulunun siyasi partili üyeleri dışındaki asıl üyeleriyle görüşerek sandığın kurulacağı seçim bölgesi içindeki veya dışındaki seçmenler arasından iyi ün sahibi olmakla tanınmış, okur-yazar seçmenlerden kurula bağlı seçim bölgelerindeki sandıklardan her biri için birer kişi olmak üzere genellikle Devlet memurları arasından bir liste düzenler (298 S.K. M: 22/1).

Kurulun, partili asıl üyelerinden her biri de, yukarıda yazılı nitelikte bir listeyi, ilçe seçim kurulu başkanının belirleyeceği süre içinde, başkana verir. Bu süre içinde liste vermeyen parti temsilcisi hakkından vazgeçmiş sayılır (298 S.K. M: 22/2).

Yukarıdaki fıkralar gereğince düzenlenen listelerde her sandık kurulu için adı önerilenler arasında ad çekilerek sandık kurulu başkanı belirlenir (298 S.K. M: 22/3).

Köy muhtarı, muhtar olduğu köyde sandık kurulu başkanı olamaz (298 S.K. M: 22/4).

298 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin 4 üncü bendinin "... şu kadar ki Siyasi Partiler Kanununa göre partilere üye olamayacak kimseler... sandık kurulu başkanı olamazlar..." deyimi, ilçe seçim kurulu başkanı tarafından 22 nci maddenin 1 inci fıkrasına göre düzenlenen listede yer alması mümkün memurları kapsamadığından memurların ve öğretmenlerin (görevli oldukları yerlerde) sandık kurulu başkanı olmalarına yasal engel yoktur.

SANDIK KURULU ÜYELERİNİN BELİRLENMESİ

İlçe seçim kurulu başkanı, Yüksek Seçim Kurulunca belirlenen ve ilan edilen siyasi partilerden, o seçim çevresinde seçime katılan ve ilçede teşkilatı bulunan ve son milletvekili genel seçimlerinde en çok oyu almış (5) beş siyasi partiye her sandık için birer asıl ve birer yedek üye adını beş gün içinde bildirilmesini ister.

Bu yoldan tespit edilen sandık kurulu üye sayısı beşten az olduğu takdirde, eksik kalan üyelikler, aynı şartları taşıyan diğer siyasi partilerden, aldıkları oyların büyüklük sırasına göre, aynı usulle tamamlanır.

Oylarda eşitlik halinde ad çekilir.

İlçe seçim kurulu başkanının tebliğinden itibaren beş gün içinde asıl ve yedek üye ismi bildirmeyen siyasi parti, sandık kuruluna asıl ve yedek üye bildirme hakkından vazgeçmiş sayılır.

Sandık kurulu şehirlerde Bir Devlet memuru asıl üyesi, Beş siyasi parti asıl üyesi olmak üzere 6 asıl üye, 6 siyasi partili yedek üyeden oluşur. Köylerde ise köy ihtiyar meclisi üyeleri arasından çekilecek kur'a ile belirlenir. Kur'a da adı ilk çıkan asıl öteki yedek üye olur.

Yeni kurulan ilçeler, son milletvekili genel seçimlerinde müstakilen ilçe olarak işlem görmeyip ilçe olmazdan önce bağlı buldukları ilçeler içinde işlem gördüklerinden, buralarda kurulmuş olan ilçe seçim kurulları, sandık kurullarına üye adı bildirecek siyasi partileri belirlerken "son milletvekili genel seçiminde o ilçede en çok oy almış olmak" koşulunu aramayacaklardır. Bu gibi durumlarda siyasi partinin o ilçede teşkilatı bulunması yeterli görülecektir ve bu partiler ad çekme ile belirlenecektir. Ayrıldıkları ilçede alınan geçerli oy olarak değerlendirileceklerdir (298 S.K. M: 23).

SANDIK KURULLARININ OLUŞTURULACAĞI TARİH VE GÖREV SÜRESİ

1- Sandık kurullarının oluşum çalışmalarına 12/09/2007 Çarşamba günü ilçe seçim kurullarınca başlanacak, oluşum ilçe seçim kurullarınca 20/09/2007 Perşembe günü tamamlanarak görevlilere tebliğ edilecektir.

2- Sandık kurulu üyeleri 20/10/2007 Cumartesi günü göreve başlayacak ve oyların sayımına ilişkin belgeler ilçe seçim kuruluna teslim edilinceye kadar aralıksız çalışacaklardır.

SANDIK KURULLARININ OLUŞTURULMASINDA İTİRAZ VE ŞİKAYET

1- Sandık kurullarının oluşturulmasına ilişkin ilçe seçim kurulu başkanı veya kurul işlemlerinin düzeltilmesi, şikayet yoluyla işlem tarihinden itibaren iki gün içinde istenebilir (298 S.K. M: 119/1).

Şikayetin reddi yolundaki kararlara karşı bildirilme tarihinden itibaren iki gün içinde il seçim kuruluna itiraz olunabilir.

2- Şikayet yoluna başvurulmasa bile, sandık kurulunun oluşumuna karşı, oluşma tarihinden itibaren iki gün içinde il seçim kuruluna itiraz edilebilir.

İtirazlar il seçim kurulunca iki gün içinde kesin olarak karara bağlanır (298 S.K. M: 119).

SANDIK KURULLARINA HALKOYLAMASI İLE İLGİLİ ARAÇ VE GEREÇLERİN SAĞLANMASI

(Örnek: 135/1) sayılı Genelgenin ilgili maddelerinde yazılı araç ve gereçler ile gerekli diğer malzeme ilçe seçim kurulu başkanlığınca hazırlanır ve süresinde gereğine göre ilçe seçim kurulu başkanlarınca sandık yerlerinde bulundurulması sağlanır.

SEÇİM SONUÇLARININ İLÇE SEÇİM KURULLARINCA BİRLEŞTİRİLMESİ

İlçe seçim kurullarında sandık kurullarından gelen tutanakların birleştirilmesi aralıksız yapılır. Tutanakların birleştirilmesinde Evet ve Hayır oyları tespit edilerek sandık tutanakları sonuçları SEÇSİS'de (Örnek: 131) sayılı tutanağa geçirilir (298 S.K. M: 108, 2839 S.K. M: 31).

Ancak;

Sandık kurulları tutanakları sonuçları (Örnek: 131) sayılı birleştirme tutanağına sandıkların numara sırasına göre geçirilir. Şöyle ki; (Örnek: 131) sayılı birleştirme tutanağına birinci sıradan itibaren önce ilçe merkezindeki sandıklar ve daha sonra numara sırası izleyerek köylerdeki sandıklar numaralarına göre alt alta dizilir ve sandık tutanağı geldikçe sırasındaki numarasının karşısına gerekli işlem yapılır. Görev alanı içerisindeki seçim bölgelerinden en son sandık tutanağı geldikten sonra bütün sandık tutanaklarının birleştirilmesi tamamlanır ve sandık tutanakları sonuçları (Örnek: 131) sayılı tutanağa aşağıda gösterildiği şekilde işlenir.

a) Mahalle ve köy adı,

b) Teselsül sırasına göre sandık kurulu numaraları (Önce 1, sonra 2 ve 3 numaralı sandıklar),

c) Sandık seçmen listesinde yazılı olan seçmenlerin sayısı,

ç) Halkoylamasına katılanların sayısı,

d) Geçerli oyların sayısı,

e) Geçersiz oyların sayısı,

f) Geçerli Evet ve Hayır oyların sayısı (rakam ile),

İLÇE SEÇİM KURULLARINCA DÜZENLENECEK TUTANAK ÖZETİ

İlçe seçim kurulu aşağıdaki bilgileri kapsayan (Örnek: 131/A) sayılı tutanağı düzenler; bu tutanağa;

- a) Sandık seçmen listesinde kayıtlı olanların sayısı,
- b) Halkoylamasına katılanların sayısı,
- c) Geçerli oyların sayısı,
- ç) Geçersiz oyların sayısı,
- d) Geçerli Evet ve Hayır oylarının sayısı (rakam ile),

Yazılarak orada bulunanlara ilan edilir. Bu tutanak başkan ve üyeler tarafından imza edilerek birer örneği mutlaka partilere veya bunların müşahitlerine verilir ve bir örneği de ilçe seçim kurulunun çalıştığı binanın kapısına bir hafta süre ile asılır (298 S.K. M: 108).

SEÇİM SONUÇLARININ İL SEÇİM KURULUNA BİLDİRİLMESİ

Birleştirme tutanağı düzenlenmesi işlemleri biter bitmez, ilçe seçim kurulu başkanı, seçmen sayısı ile oylarını kullanan seçmenlerin sayısını ve geçerli Evet ve Hayır oylarının sayısını derhal bağlı bulunduğu il seçim kuruluna SEÇSİS ile veya telefonla bildirir.

Ayrıca, bu genelge uyarınca hazırlanan birleştirme tutanağından biri ilçe seçim kurulu başkanı ile en az iki üye tarafından en kısa zamanda en çabuk araçla il seçim kuruluna götürülüp teslim edilir (298 S.K. M: 108).

SANDIK KURULU BAŞKANLARI İÇİN KURS DÜZENLENMESİ

Sandık kurulu başkanlarına ve birer üyesine 135/1 sayılı genelge ve seçim kanunları ile kendilerine verilen görevlerin öğretilmesi amacıyla ilçe seçim kurulları başkanları tarafından kurs düzenlenecektir. Sandık kurulu başkanları bu kursa katılmak ve kursu sonuna kadar izlemek zorundadırlar.

Hangi sandığa hangi oy pusulası paketinin verildiği tutanakla tespit edilmelidir.

SANDIK KURULLARINDA GÖREVLİ OLANLARIN OY KULLANMASINI SAĞLAYACAK BELGE VERİLMESİ

Sandık kurulu başkan ve üyeleri, görev yaptıkları sandığın seçmen listesinde yazılı değilse, bunların oy kullanmalarını sağlamak için; o sandık bölgesinde yapılan halkoylamasında oy kullanabileceklerini gösteren bir belgeyi ilçe seçim kurulu başkanı kendilerine verir (Örnek: 142).

Ayrıca, esas kayıtlı oldukları sandık kurulu başkanlığına da bilgi verilerek isimleri karşısına açıklama yapılması sağlanır.

İL SEÇİM KURULUNUN GÖREV VE YETKİLERİ

1- İl seçim çevresinde halkoylamasının düzenli yürümesi için gerekli (il sınırları içerisinde ilçe seçim kurulları arasında koordinasyonu sağlamak, gerektiğinde halkoylaması araç ve gereçlerini, basılı evrakı zamanında ilçe seçim kuruluna ulaştırmak, kurullarda oluşacak boşalmalar sebebiyle görevli hakimi belirlemek, personel görevlendirmek, güvenlik konularında Vali düzeyinde gerekli girişimlerde bulunmak gibi) önlemleri almak, halkoylaması işlerini denetlemek (298 S.K. M: 16/1).

2- İlçe seçim kurullarına gerekli araç ve gereçleri göndermek (298 S.K. M: 16/2).

3- İlçe seçim kurullarının oluşumuna, işlemlerine ve kararlarına karşı yapılan itirazları incelemek ve derhal karara bağlamak (298 S.K. M: 16/3).

4- İlçe seçim kurulu başkanlarıncı sorulan hususları cevaplandırmak (298 S.K. M: 16/4).

5- İlçe birleştirme tutanaklarını birleştirerek il tutanağını düzenlemek ve halkoylaması sonucunu belirlemek.

6- Kanunla ve Yüksek Seçim Kurulunun genelge ve kararları ile verilen diğer görevleri yapmak.

İL SEÇİM KURULLARINDA BİRLEŞTİRME

İl seçim kurulları, ilçe seçim kurullarından aldıkları (Örnek: 131) sayılı tutanakları, aşağıdaki bilgileri kapsayan (Örnek: 132) sayılı tutanıklara, ilçe itibariyle geçirmek suretiyle birleştirir. (Birden fazla seçim çevresini içeren illerde her seçim çevresine ait birleştirme tutanakları ilçe seçim kurulları numaraları itibariyle yapılır.)

1- İlçenin adı,

2- İlçenin sandık sayısı,

3- Sandık seçmen listesinde kayıtlı olanların sayısı,

4- Halkoylamasına katılanların sayısı,

5- Geçerli oyların sayısı,

6- Geçersiz oyların sayısı,

7- Geçerli Evet ve Hayır oylarının sayısı (rakam ile)

İL SEÇİM KURULLARININ BİRLEŞTİRME TUTANAĞININ İLANI

İl seçim kurullarınca düzenlenen birleştirme tutanağı (Örnek: 132/A) SEÇSİS'den alınır ve hazır bulunanlara ilan edilir, bir örneği de il seçim kurulu kapısına bir hafta süre ile asılır.

SONUÇLARIN YÜKSEK SEÇİM KURULUNA BİLDİRİLMESİ

İl seçim kurulları birleştirme tutanaklarını düzenledikten sonra bunların birer örneğini Yüksek Seçim Kuruluna göndermekle beraber sonuç özetini de (1- Sandık seçmen listelerinde yazılı seçmenlerin toplam sayısını, 2- Halkoylamasına katılanların sayısını, 3- Geçerli oyların sayısını, 4- Geçersiz oyların sayısını, 5- Geçerli Evet ve Hayır oylarının sayısını), derhal SEÇSİS çerçevesinde veya telefonla bildirirler ve ayrıca telefaks ile iletirler.

Bu genelge Yüksek Seçim Kurulunun 02/08/2007 gün ve 764 sayılı kararı ile kabul edilmiştir.